

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓

รอบการประเมินที่ ๑ / ๒๕๖๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อ-นามสกุล นางสาวแก้วใจ อ้อชัยภูมิ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
กลุ่ม/ฝ่าย/สพต. กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน
หัวข้อการพัฒนา เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)
สถานที่ กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓
วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๗
วิทยากร/ผู้ให้ความรู้ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
หน่วยงานที่จัดอบรม สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล Thailand Digital Government Academy
สรุปสาระสำคัญ

การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness) เป็น
การเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒
หลักการของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.การบริหารงานและการให้บริการ
ภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลและแนวทาง
ในการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลในหน่วยงาน

๑. พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการ
ยกระดับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลนำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งใช้
เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการบริหารงานการให้บริการและการบูรณาการข้อมูลของภาครัฐให้เกิดเป็น
ระบบการทำงาน และระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานรัฐที่มีประสิทธิภาพ มั่นคง ปลอดภัย
รวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใสประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการสามารถตรวจสอบการ ดำเนินงาน
ของหน่วยงานภาครัฐได้ ประกอบด้วย ๒๐ มาตรา

หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบ
ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ

- ๑. ให้มีการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (แผนระดับชาติ)
๒. ให้มีคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน
๓. ให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมาย
๔. ให้มีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เป็นกรอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ
๕. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลและบริการในรูปแบบดิจิทัล Digitization
๖. ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล Open Government
Data
๗. ให้หน่วยงานของรัฐแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน Integration และมีศูนย์
แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางสนับสนุนการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ
ประโยชน์ที่ประชาชนและส่วนรวมจะได้รับ

๑. ได้รับบริการภาครัฐที่สะดวก รวดเร็ว ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนลดการใช้สำเนาเอกสาร ในการ ติดต่อราชการ

๒. ติดต่อภาครัฐใช้บัตรประชาชนใบเดียวทำได้ทุกเรื่องหรือติดต่อออนไลน์ได้แบบเบ็ดเสร็จ One Stop Service

๓. ใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐสำหรับติดตาม และตรวจสอบการดำเนินการของรัฐ

๔. สามารถนำข้อมูลเปิดของหน่วยงานของรัฐไปพัฒนานวัตกรรมที่สร้างประโยชน์ต่อ เศรษฐกิจ และสังคม

๒. ที่มาธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data governance) หมายถึง การ กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูลทุกชั้นตอนเพื่อให้การ ได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของ หน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคล และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมี ประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย

องค์ประกอบของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐประกอบด้วย

๑. จัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๒. จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data dictionary) ฟیلด์/คอลัมน์หมายความว่าอะไร ต้องการ สื่อถึง ข้อมูลอะไร รูปแบบของข้อมูลเป็นอย่างไร แหล่งอ้างอิงของข้อมูลแต่ละฟیلด์/คอลัมน์ เป็นข้อมูลส่วนบุคคล หรือไม่ เผยแพร่ให้ใครเข้าถึงได้บ้าง มีชั้นความลับหรือไม่

๓. จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata) ชื่อชุดข้อมูล เจ้าของข้อมูล คำสำคัญ แหล่งอ้างอิง มีข้อมูล ส่วนบุคคลหรือไม่ ขอบเขตการเผยแพร่ข้อมูล ระดับชั้นความลับ แหล่งจัดเก็บ การปรับปรุงข้อมูล วันที่ ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด

๔. จัดทำแนวปฏิบัติสำหรับชุดข้อมูล (Dataset guideline) โดยคำนึงถึง Data security, Data privacy และ Data quality

๓. **ข้อมูล (Data)** จัดเป็นทรัพย์สินที่สำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐจึงได้ให้ความสำคัญกับ การนำข้อมูลมาใช้สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้กับทุกภาคส่วน แต่ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐยังประสบกับปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูล ซึ่งเป็น ประเด็นปัญหาเชิงนโยบายและปฏิบัติ ทั้งในเรื่องความซ้ำซ้อนของข้อมูล ความมั่นคง ปลอดภัยของข้อมูล (เช่น การรักษาความลับ การเข้าถึงข้อมูล การรักษาความเป็นส่วนบุคคล) คุณภาพของ ข้อมูล (เช่น ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเป็นปัจจุบัน) การเปิดเผยข้อมูล (เช่น หน่วยงานเจ้าของข้อมูล ไม่อนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล กระบวนการขอใช้ข้อมูลซับซ้อนและใช้เวลานาน ข้อมูลไม่อยู่ในรูปแบบที่ใช้งานต่อ ได้ง่าย) และยังไม่มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ประเด็นปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้อาจเป็น ผลมาจากการบริหารจัดการ ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจนของหน่วยงาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการและแนวปฏิบัติในธรรมาภิบาลข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนบุคคล และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย ได้จริง

๔. **ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล** ธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการ ข้อมูล โดยประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของธรรมาภิบาลข้อมูล กฎเกณฑ์ หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการ

ดำเนินงานกับข้อมูล บทบาทและความรับผิดชอบในธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูล ภาครัฐ และการวัดการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมาภิบาลข้อมูล ภาครัฐ

การบริหารจัดการข้อมูล คือ คำจำกัดความที่อธิบายถึงกระบวนการที่ใช้ในการวางแผน (Plan) ระบุ (Specify) เปิดใช้งาน (Enable) สร้าง (Create) รับ (Acquire) ดูแลรักษา (Maintain) ใช้ (Use) จัดเก็บถาวร (Archive) ดึงข้อมูล (Retrieve) ควบคุม (Control) และทำลายข้อมูล (Purge)

๕. กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน เป็นโครงสร้างที่ช่วยให้องค์กรกำหนดความ รับผิดชอบการตัดสินใจ และดำเนินการกับข้อมูลองค์กร ประกอบด้วย คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Council) ทีมบริการข้อมูล (Data Steward Team) และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (Data Stakeholders) การวัดการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จะต้องถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนตัว เชื่อมโยง และเป็นประโยชน์

๖. แนวทางการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล โครงสร้างของบุคลากรที่รับผิดชอบในธรรมาภิบาลข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) (Data Governance Structure) การกำหนดโครงสร้างธรรมาภิบาล ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) เพื่อแสดงลำดับชั้นระหว่าง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูล ของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) และแสดงถึงสิทธิ์ในการสั่งการ ตามลำดับชั้น โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลของ สดช. แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Council) ประกอบไปด้วย ผู้บริหารระดับสูงสุดของหน่วยงาน (Chief Executive Officer) ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Chief Informaion Officer) ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง (Chief Data Officer) ผู้บริหารด้านการรักษาความปลอดภัย ระดับสูง (Chief Security Officer) ผู้บริหารจากส่วนงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงหัวหน้าทีม บริการข้อมูล (Lead Data Steward)

๒. ทีมบริการข้อมูล (Data Steward Team) ประกอบไปด้วย หัวหน้าบริการข้อมูล (Lead Data Steward) บริการข้อมูลด้านธุรกิจ (Bussiness Data Stewards) บริการข้อมูลด้านเทคนิค (Technical Data Stewards) บริการข้อมูลด้านคุณภาพข้อมูล (Data Quality Stewards) รวมไปถึงบุคคลที่ทำหน้าที่ เกี่ยวกับ ความมั่นคง ปลอดภัย กฎหมาย และบุคคลที่ให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายข้อมูลและความรู้อื่น ๆ ที่จะ สนับสนุน ให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่ดีภายในหน่วยงานของสดช.

๓. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Data Stakeholder) ประกอบไปด้วย เจ้าของข้อมูล (Data Owners) ทีมบริหารจัดการข้อมูล (Data Management Team) ผู้สร้างข้อมูล (Data Creators) และผู้ใช้ข้อมูล (Data Users) ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนธรรมาภิบาลข้อมูลต่อทีมบริการข้อมูล และ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

(ลงนาม).....

(นางสาวแก้วใจ อ้อชัยภูมิ)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(ลงนาม).....

(นายจรรย์ฤทธิ์ คำจอร์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน
ผู้รับรองผลการพัฒนาความรู้

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

แก้วใจ อ้อชัยภูมิ

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล
(Data Governance Framework Awareness)

รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 : 50 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ไว้ ณ วันที่ 26 ม.ค. 2567

(นายชรินทร์ ธีรฐิตยางกูร)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

b1f46858